

SECTION 8. TRANSITION TO MULTILEVEL HIGHER EDUCATION: CHALLENGES AND PERSPECTIVES

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-512-9-38>

PREPARATION OF FUTURE TEACHERS FOR PROFESSIONAL ACTIVITY TAKING INTO ACCOUNT GLOBAL TRENDS IN EDUCATION IN THE UKRAINIAN CONTEXT

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З УРАХУВАННЯМ СВІТОВИХ ТРЕНДІВ ОСВІТИ В УКРАЇНСЬКОМУ КОНТЕКСТІ

Zalenskyi V. O.

*Postgraduate student at the Department of Pedagogy and Educational Management
Uman State Pedagogical University
named after Pavlo Tychyna
m. Uman, Ukraine*

Заленський В. О.

*аспірант кафедри педагогіки та освітнього менеджменту
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
м. Умань, Україна*

В Україні питання підготовки майбутніх викладачів завжди мають важливе значення, оскільки викладачі та педагоги загалом виконують важливу соціальну функцію передачі знань та формування вмінь та навичок молодого покоління – майбутнього нашої держави [2, с. 200]. Сучасна система освіти, зорієнтована на вирішення завдань інноваційного розвитку економіки, висуває нові вимоги до рівня професійної компетентності викладачів та керівників закладів освіти. Підвищення професійного рівня викладачів та формування педагогічного корпусу, що відповідає запитам соціуму, – необхідна умова модернізації системи освіти. Освіта є найважливішим засобом та ресурсом становлення креативної особистості, здатної та готової до життя в багатомірному, мінливому суспільстві.

Ефективне вирішення проблем української освіти неможливо без подальшої професіоналізації майбутніх викладачів. Зміна ролі, завдань та функцій усіх учасників цього процесу, передбачає кардинальні зміни у їхній підготовці і, що найважливіше – це зміна способу мислення учасників освітнього процесу [3, с. 41], відмова від застарілих стереотипів організації освітнього процесу та перехід на інноваційний

освітній процес з урахуванням сучасних світових трендів в освіті та з одержанням запланованого результату. Усі учасники освітнього процесу мають засвоїти нові пріоритетні напрямки, функції та орієнтири, які мають бути спрямовані на забезпечення якості, доступності та ефективності освіти.

Зупинимося детальніше на світових трендах освіти в українському контексті. Освіта у всьому світі переживає трансформацію на тлі розвитку IT-технологій, нейромереж та метавесвітів [4]. Щороку більшість трендів акцентують увагу на інноваціях та їхньому поєднанні з традиційними форматами в освітньому процесі. Так, основними трендами освіти в українському контексті є:

1) мультимодальна педагогіка – передбачає вміння викладачів оформлювати та демонструвати навчальний матеріал (контент) з використанням інфографіків, ілюстрацій, що запам'ятовуються, відео- та аудіоформатів, а також інноваційних технологій: IT-рішень, нейромереж, віртуальної реальності;

2) взаємопроникнення освітніх середовищ передбачає поєднання технологій та елементів освітнього процесу (традиційний формат, онлайн-формат, нейромережі, технології AR/VR тощо), відкривають майбутнім викладачам нові можливості збагачення класичних педагогічних методів;

3) навчання як виклик (challenge) і як освітній формат – передбачає залучення студентів до самостійного пошуку рішень складних завдань. Така механіка сприяє кращому засвоєнню матеріалу та дає змогу розвинути soft-skills: problem-solving, креативність та вміння працювати в команді;

4) педагогіка відносин – в такій парадигмі особливо значуща роль наставника та ментора, з яким у студентів формуються довірчі стосунки і який допомагає своєму менті досягати успіху [5, с. 16];

5) педагогіка турботи в опосередкованому цифровими технологіями середовищі – особливо важливі практики турботи саме в онлайн-навчанні для того, щоб встановити довірчий контакт із студентами та стимулювати спілкування всередині освітнього ком'юніті;

6) педагогіка з використанням генеративного штучного інтелекту – генеративний штучний інтелект у 2023–2024 роках переживає бум. Великі українські edtech-компанії активно впроваджують його в освітній процес та прогнозують масштабування технології в освіті в найближчому майбутньому;

7) зближення контекстів навчання та студента передбачає адаптацію матеріалів під культурний бекграунд та інтереси студентів, що стимулює їхню залученість в освітній процес;

8) підкасти як педагогічна технологія (в аудіоформаті, відеопідкасти) – в освіті підкасти можуть виступати як доповнення до інших видів подання контенту – наприклад, у межах тренду мультимодальної педагогіки;

9) метавесвіт для освіти. Віртуальні світи – новий тренд не лише у сфері освіти, а й у галузі високотехнологічних інновацій. Метавесвіт має велику кількість можливостей, які можуть стати доступними з розвитком технології у майбутньому.

Таким чином, основними світовими трендами освіти в українському контексті є технологічні напрями. Це, насамперед, тренди, пов'язані із застосуванням інновацій: «взаємопроникнення навчальних середовищ», «мультимодальна педагогіка». Їх також можна назвати ключовими для майбутнього 2025 року, оскільки вони поєднують різноманітні «ноу-хау»-формати, педагогічні методи та всі елементи освітнього контексту.

Окреслені світові тренди освіти в українському контексті, які відображають процеси активної цифрової трансформації економіки та соціальних відносин, вимагають серйозного перегляду та інтеграції в систему підготовки майбутніх викладачів нових адміністративних та технологічних рішень, що стосуються оновлення освітнього процесу на всіх рівнях освіти. У частині підготовки майбутніх викладачів це, насамперед, передбачає впровадження освітніх цифрових форматів та сервісів для формування у аспірантів досвіду освоєння змісту освіти у змішаному форматі, проектування та освоєння цифрових освітніх ресурсів, інших компонентів цифрової грамотності [1, с. 218], активізацію застосування в закладах освіти електронного освітнього середовища, що охоплює різні цифрові сервіси. Необхідна оперативна та активна інтеграція до програм підготовки аспірантів цифрового контенту (навчальні посібники та тренажери), середовищних рішень, що використовуються в сучасному цифровому освітньому середовищі ЗВО, інструментів використання у професійній діяльності великих даних. Важливо також конструювання та реалізація нових програм підготовки аспірантів, спрямованих на підготовку викладачів-проектувальників технологічних та змістових цифрових рішень для сучасних ЗВО.

Література:

1. Бутенко Л. Л. Методологізація загальнопедагогічної підготовки майбутніх учителів та науково-педагогічних працівників в умовах трирівневої системи вищої освіти : дис. ... доктора пед. наук : 13.00.04 – теорія і методика професійної освіти. ДЗ «Луганський

національний університет імені Тараса Шевченка». Старобільськ, 2021. 418 с.

2. Гузій Н. В. Теорія та методика професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів: акмеологічні аспекти. Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 516 с.

3. Лук'янова Л. Б., Вовк М. П., Соломаха С. О., Грищенко Ю. В. Практична підготовка майбутніх педагогів у закладах вищої педагогічної освіти: українські реалії і перспективи: науково-аналітична доповідь. Київ – Чернівці : Букрек, 2023. 80 с.

4. Rudy S. Consultancy, disruption, and the pulse of pedagogy. Teaching and learning together in higher education. Chicago : MacArthur Foundation, 2016. 325 p.

5. Santos J., Figueiredo A. S., Vieira M. Innovative pedagogical practices in higher education: An integrative literature review. *Nurse Education Today*. 2019. Vol. 72. P. 12–17.

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-512-9-39>

STRUCTURAL ANALYSIS OF PROFESSIONAL COMPETENCE OF FUTURE COMPUTER TECHNOLOGY SPECIALISTS

СТРУКТУРНИЙ АНАЛІЗ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Pashkov A. V.

*Postgraduate student at the Department
of Informatics and Methods
of its Teaching
Ternopil Volodymyr Hnatiuk National
Pedagogical University
Ternopil, Ukraine*

Пашков А. В.

*аспірант кафедри інформатики та
методики її навчання
Тернопільський національний
педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
м. Тернопіль, Україна*

Підвищення якості підготовки майбутніх фахівців комп'ютерних технологій як педагогів професійного навчання – одна із ключових проблем сучасної професійно-педагогічної освіти. Саме тому перед викладачами висувуються нові завдання, які полягають у формуванні в студентів не просто знань, вмінь та навичок, а загальнокультурних та фахових компетентностей, що відповідають видам майбутньої професійно-педагогічної діяльності. Згідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 015 «Професійна освіта (за спеціалізаціями)» для